

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **17 Ekim 2025**

Sayı : **14419**

35417

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16.10.2025

Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili

Tarım ve hayvancılık sektörü, hem gıda güvenliği hem de ekonomik sürdürülebilirlik açısından stratejik öneme sahiptir. Kırmızı et üretimi ve hayvansal ürünlerde arz güvenliğini sağlamak, ülkelerin tarım politikalarının temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Ancak son yıllarda Türkiye'nin et ve canlı hayvan ithalatına artan bağımlılığı, yerli üreticiler açısından ciddi yapısal sorunlara işaret etmektedir.

2025 yılının sadece Ocak-Ağustos aylarını kapsayan ilk 8 aylık döneminde, Türkiye'nin 505 bin büyükbaş, 19 bin küçükbaş hayvan ve 43 bin ton kırmızı et ithalatı gerçekleştirdiği; bu ithalat karşılığında ödenen döviz miktarının ise 1 milyar 124 milyon doları aştığı bildirilmektedir. Söz konusu rakam, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yaklaşık %33'lük bir artışa işaret etmektedir. Bu artış oranı, Türkiye'nin hayvancılıkta dışa bağımlılığının giderek derinleştiğini ortaya koymaktadır.

Bu tablo, hem üretici hem de tüketici açısından çifte bir kriz yaratmaktadır. Bir yandan yerli üreticiler yüksek girdi maliyetleri ve yetersiz destekler nedeniyle üretimden çekilirken, diğer yandan artan ithalat döviz baskısı yaratmakta ve tüketici fiyatlarına da yansımaktadır. Nitekim et fiyatlarındaki yüksek seyir, yapılan yoğun ithalata rağmen gerilememiştir. Bu durum ithalat politikasının ne derece etkili olduğu konusunda soru işaretlerine neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılının Ocak–Ağustos döneminde ithal edilen büyükbaş, küçükbaş ve kırmızı et miktarları ayrı ayrı ülke bazlı olarak nedir?
2. Bu ithalatlar hangi ülkelerden gerçekleştirilmiştir? En yüksek ithalat yapılan ilk 5 ülke hangileridir?
3. 2025 yılının ilk 8 ayında ithalata ödenen toplam tutar nedir? Bu tutarın döviz cinsinden dağılımı nedir?
4. Geçtiğimiz 5 yıl içerisinde yıllara göre büyükbaş, küçükbaş hayvan ve kırmızı et ithalat miktarları ve bu ithalatlara ödenen toplam tutar nedir?